

ФАКТОРИ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Носирєв О.О.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Незважаючи на позитивні майже щорічні темпи приросту реального ВВП, економічне зростання відбувається на фоні поглиблення структурних та регіональних диспропорцій реалізації ресурсного потенціалу країни. Чисельні дослідження свідчать про істотні диспропорції регіонального розвитку в Україні, які поглиблені кризовими явищами в економічній сфері, що мали місце останнім часом на загальнодержавному рівні. При цьому найкритичнішими були зміни у промисловості, будівництві, інвестиційній, житлово-комунальній сферах та на ринку праці. Одним з головних проявів зазначених диспропорцій є суттєві відмінності в рівнях соціально-економічного розвитку між регіонами, що відображаються насамперед через показники валового регіонального продукту (ВРП) та ВРП на одну особу, або валової доданої вартості в регіоні (ВДВ) та ВДВ на одну особу.

Бюджетні доходи виступають як результат розподілу вартості ВВП між суб'єктами економіки та стають об'єктом подальшого розподілу зосередженої в розпорядженні держави її частки. Від оптимальності цих процесів залежить сталий економічний розвиток країни. Регіональні диспропорції значною мірою є наслідком структурних диспропорцій економіки України, які проявляють себе у використанні економічного потенціалу та розвитку регіонів наступним чином. Використовуючи кореляційно-регресивний метод та враховуючи результати діяльності секторів в регіональних економіках, досліджено аспекти причинно-наслідкових зв'язків формування валового регіонального продукту, що у свою чергу забезпечує добробут населення. Між ВВП, загальним обсягом податкових надходжень, основними бюджетоутворюючими податками існує сильний кореляційний зв'язок. Лінійна залежність між загальними надходженнями бюджету та ВВП забезпечується існуванням відповідного зв'язку для податкових надходжень, які складають лівову частку загальних надходжень бюджету. До особливих факторів формування валового регіонального продукту належать інвестиції.

На регіональному рівні результат інвестицій не є сумою прямих чи непрямих доходів учасників того чи іншого інвестиційного контракту. Набагато важливішими є зовнішні по відношенню до нього ефекти, серед яких називають розвиток місцевого приватного бізнесу, освоєння нових технологій, отримання навичок управління та навчання персоналу, посилення інституту приватної власності, підвищення конкурентоспроможності місцевої економіки та розвиток існуючої інфраструктури регіону. Таким чином, можна константувати наявність прямого зв'язку результатів діяльності секторів регіональних економік з темпами приросту ВРП.